

Novi grobovi

STEVE LONCAR

Kot smo včeraj poročali, je preminil na svojem domu Steve Loncar, star 61 let, stanujoč na 441 E. 160 St. Doma je bil iz sela Gornji Darovar na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Bil je član društva Sloboda št. 235 HBZ in društva sv. Jovan št. 4 Jedinstvo. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Frances, rojeno Bohnič, hčer Mrs. Mary Schneider in sestro Mrs. Pauline Opalich ter dva vnuka. Pogreb se bo vršil v četrtek popoldne ob enih iz Svetkovega pogrebnege zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev sv. Save na E. 36 St. ob dveh ter nato na rusko pokopališče sv. Teošija.

LORETTA ANN GRABOWSKI

Včeraj smo poročali, da je umrla Loretta Ann Grabowski, hčerka družine Peter in Anna Grabowski iz 8050 Medina Ave. Poleg žalujočih staršev zapuščala bratca Jimmy, starega štiri in pol leta, ter starega očeta in staro mater Mr. in Mrs. Stefančič na Rudyard Ave. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob 9:30 uri iz Cudnikovega pogrebnege zavoda na 1155 E. 79 St. v cerkev sv. Kazimirja in nato na Calvary pokopališče.

ROMUNIJA ZANIKLA, DA

POSILJA RUSIJI MOKO
BUKARESTA, 13. maja — Rumunska vlada je danes zanikala poročila, ki so se pojavila v ameriškem tisku in ki pravijo, da je Rumunija poslala Sovjetski zvezi 400 vagonov moke, katero je dobila iz Zedinjenih držav.

DOMAČE VESTI

Žalostna vest

Mrs. Mary Rezek iz 1434 E. 61 St. je prejela potom kabla žalostno vest, da ji je na Matejin dan 12. maja ob 5. uri zjutraj umrla ljubljena mati Frančiška Širaj, p. d. Stritofova, rojena Znidaršič. Stara je bila 74 let in je bivala v vasi Libold pri Kočevju, rojena pa je bila v Gracovi, rojena pa je bila v Gracovi, rojena pa je bila v Gracovi. Bolehala je dve leti. V stari domovini zapuščala sina Alojzija in tri vnuke, tukaj pa dve hčeri, Mrs. Rezek in Mrs. Antonijo Kovač na Iowa Ave., tri vnuke in enega pravnuka. Pogreb se je vršil včeraj. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

Iz čisto sosedovske
skrbni preiskal hišo

Joseph Brown, ki stanuje na 5911 Woodland Ave., je bil ulovljen, ravno ko se je vračal skozi zadnja vrata iz hiše svojega sosedu. Presenečen mož je policiji rekel, da je videl skozi okno vloga doma, kako je nekdo vstopil v hišo in da je prišel v hišo z namenom, da vidi, kdo je vstopil. Preiskovanje pa je začel na precej neroden način, kajti kot pravi Mrs. Carrie Crawford, je Brown razbil okno spodnje spalnice in se vtihotapil v hišo. Policija je ugotovila, da je Brown izvršil eno takšno "preiskavo" iz globoke skrbi za sosedu tudi meseca aprila.

Letna seja zbora

"Ivan Cankar"
Jutri večer ob osmih se vrši letna seja dramskega društva "Ivan Cankar" na odru Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Prosi se stare in nove članke, kakor tudi druge ljubitelje dramatike, da se udeležijo polnoštevno.

Nesoglasja med Judi in Arabci prišla do izraza pred Z. N.

LAKE SUCCESS, N. Y., 12. maja — Pred političnim odborom Združenih narodov je prišlo do ostrih besednih spopadov med predstavniki Judovske agencije in predstavniki višjega odbora Arabcev.

Judovska agencija je ponovila svojo zahtevo za stvarno naseljevanje Judov v Palestini in za ločeno Palestinsko državo, s čemur je naletela na oster odpor predstavnikov Arabskega višjega odbora, ki so opozorili, da se bodo Arabci borili proti vsakemu poizkusu judovskega naseljevanja v Palestini in ustanovitvi katere koli judovske države.

Arabi in Judi v

medsebojnem spopadu

Delegat Sirije Faris El Khouri je napadel zionistične zahteve Judov in jih označil za "judovski verski križarski pohod 20. stoletja," ki ne more biti razmotrivan sedaj. "Arabi ne bodo nikoli dovolili, da bi ta klin bil zabit v srce njihove domovine," je rekel El Khouri.

Na napade predstavnikov Arabcev je odgovoril načelnik političnega oddelka Judovske agencije Moshe Sherok, ki je napadel Visoki odbor Arabcev in ga obtožil, da je bil "direktno vmešan za časa vojne v nacistično politiko za uničenje evropskih Judov. Pozneje je Shertok pojasnil, da je mislil na muftija Jeruzalema Hay Amin el Husseina, ki se nahaja v begunstvu.

Požar v Chagrin Falls

V občini Bainbridge blizu Chagrin Falls je snoči v neki hiši nastal ogenj, ko se je vnela peč na petrolej, ki se je razširil s tako naglico, da je uničil tri domove, predno so ognjegaoci spravili plamene pod kontrolo.

Poroka

V soboto jutraj ob devetih se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Miss Elsie Selan, hčerka Mrs. Katherine Selan iz 1010 E. 63 St., in Mr. Frank Raizis, sin Mr. in Mrs. Joseph Raizis iz 1025 E. 78 St. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se poročni obredov udeležijo. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

STAVKA PARISKIH
DELAVCEV KONČANA

PARIS, 9. maja. — Stavka delavcev uposlenih pri avtnih podjetjih Renault se je danes končala. Stavkarji so sprejeli ponudbo vlade za zvišanje plač za 3 franka in izplačilo produkcijskih bonusov. S prenehanjem stavke se bo vrnilo na delo 32.000 delavcev.

Francoski vladi je prožila pomoč komunistična stranka, ki je svetovala delavcem naj sprejmejo vladno ponudbo.

GRŠKI PARTIZANI
OSVOBODILI UJETNIKE

ATENE, 10. maja — Okoli 100 mož broječa četa grških gerilcev je med Tripolisom in Kalamato napadla potniški vlak in osvobodila 28 levičarjev, ki so bili peljani v Kalamato, da se jih sodi. V bitki je bilo ubitih 11 mož.

Naročajte, širite in čitajte
"Enakopravnost!"

ALASKA JE DANES
VOJAŠKA TRDNJAVA,
PRAVI MISIJONAR

NEW YORK, 12. maja. — Obrežje Alaske, ki se na eni točki nahaja manj kot 100 milj od sovjetskega teritorija, je bilo v teku zadnjih par let spremenjeno v vojaško trdnjavo.

To izjavo je podal danes dr. Mark A. Dawbar, tajnik Sveta domačih misijonov Severne Amerike, ki se je vrnil s ture v Alaski v družbi z dr. Earl Brownom, bivšim načelnikom clevelandškega metodističnega okrožja.

Dr. Dawbar je rekel, da se na celi obali Alaske od Nome do Point Barrow vršijo ogromna vojaška gradbena dela, med katerimi zavzemajo prvo mesto zrakoplovne baze, potem pa dostavil, da obstoji splošen vtis, da so velike vojaške aktivnosti posledica "raščajočih bojov, da med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo pride do vojne."

Acheson je
podal ostavko

Truman je imenoval
Robert A. Lovetta za
državnega podtajnika

WASHINGTON, 12. maja — Dean Acheson je danes podal ostavko na položaju državnega podtajnika in sicer zaradi "želje, da se vrne v privatno življenje."

Predsednik Truman je izrazil obžalovanje, da Achesona ne more odvrniti od njegove želje, da se vrne v "privatno življenje," ter je imenoval za novega državnega podtajnika bankirja iz New Yorka, Robert A. Lovetta.

Lovett je svojočasno bil pomozni vojni tajnik. Njegovo imenovanje bo v teku tekočega tedna poslano v senat za potrditev.

Dolžnosti državnega tajnika

bo Lovett prevzel od Achesona

okrog 1. junija, in kot se pravi, bo do tedaj delal skupaj z Achesonom, da se sezna "z mnogimi problemi."

HRVAŠKI MORILEC PAVELIČ
BAJE PRISPEL V ARGENTINO

BUENOS AIRES, 9. maja (Za O. N. A. poroča Norah Pines) — Tu krožijo govorice, da se poglavnik "neodvisne Hrvaške," katero so ustvarili nacisti, Ante Pavelič, nahaja v Argentini.

Neki obveščevalec gre celo tako daleč, da je temu dopisniku rekel, da je Pavelič, katerega se išče zaradi vojnih zločinov, prispel v Buenos Aires ob koncu preteklega meseca in sicer z italijanskim parnikom "Andrea Kritti".

Isti obveščevalec je izjavil, da je Pavelič prispel v Argentino preoblečen v meniha s ponarejenim italijanskim potnim listom. Prejšnja poročila so zatrjevala, da je jugoslovanski vojni zločinec ušel iz samostana Collegium Illiricum v Rimu, v katerem je našel skrivališče pod imenom španskega duhovnika "očeta Gomeza".

Težko je spraviti v soglasje ta poročila, ki so potrjena le z neko vrsto okoliščin. V argen-

Senat bo danes glasoval o zakonu za omejitve moči delavskih unij

Pet oseb ubitih v
avtnem prometu

Včeraj je clevelandška policija preiskovala celo vrsto avtomobilskih nesreč, v katerih je bilo ubitih pet oseb. Zadnja nesreča se je zgodila včeraj zgodaj zjutraj v predmestni občini Fairview. Na mestu sta bila ubita Willard G. Pope iz 4302 Apple Ave., 32-letni vojni veteran in njegova žena Elena, stara 36 let, ko sta tekem dirke z nekim policistom, ki je bil na lovu za njima radi prehitre vožnje, tresčila v ozadje nekega tovornega avtomobila.

Tretja žrtev avtomobilskega prometa je bila Mrs. Marie Gordon, mati treh malih otrok, ki je bila smrtno povožena skoro pred vrati svojega doma. V kanalu blizu Granger in Canal Rd. je utonila Edith Garlick, stara 15 let, ko se je prevrnil avto, katerega je vozil 18-letni William McFarland, in tresčil v vodo. Družini dvojice stanujeta v Maple Heights.

Na progi Big Four železnice blizu Elyrija je bil zadet od vlaka avtomobil, v katerem sta se nahajala Lilla Lee Dunn, stara 24 let, in njen zaročenec Arthur Schimming, star istotako 24 let. Oba sta iz Clevelanda. Mladenka je bila na licu mesta ubita, fant pa je dobil hude poškodbe. Dvojica se je nameravala poročiti 21. junija.

Do včeraj je bilo v tekočem letu v Clevelandu v prometnih nezgodah ubitih 31 oseb. Lani ob tem času je promet zahteval 49 življenj.

(Danes zjutraj se poroča o novi nesreči, ko je neki 60-letni avtomobilist v Lakewoodu izgubil kontrolo avtomobila, ki je zavozil v gručo otrok na cestnem hodniku in ne mestu ubil 5-letnega Roberta E. Gumney-a, nekakega drugega dečka pa poškodoval.)

Čitalnica SDDoma

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši redna seja Čitalnice SDDoma na Waterloo Rd. Ker je seja zelo važna se vabi vse čitalničarje, da se je prav gotovo udeležijo v polnem številu.

Wagner napadel predlogo kot krivično
in reakcionarno; pričakuje se, da bo
Truman zakonski načrt vetiral

WASHINGTON, 12. maja — Republikanski voditelji v senatu so se danes sporazumeli, da bo predloga za drastično omejitev moči delavskih unij jutri dana na glasovanje, nakar je senator Hatch, demokrat iz New Mexico, izrazil prepričanje, da bo predsednik Truman predlogo vetiral.

Hatch pa je istočasno izjavil, da bo za predlogo glasoval, v nadi, da se bo vanjo zaneslo spremembe, ki bodo sprejemljive za Trumana, kadar pride zakonski načrt pred konferenčni odsek obeh zbornic kongresa.

Senator iz New Mexico, ki je intimen prijatelj predsednika, je rekel, da ne bo nobena stranka ničesar pridobila, ako bo zakonski načrt vetiran, ter izrazil nado, da "nihče ne skuša postaviti predsednika Zedinjenih držav v tako pozicijo, da bo primoran uporabiti veto."

Senator Wagner ostro
ožigosal predlogo

Ko se je debata bližala zaključku, je vstal senator Wagner, demokrat iz New Yorka, ki je v prvem govoru pred zbornico, odkar je okrevljal od težke bolezni, ostro napadel predlagani zakon, o katerem je rekel, da je reakcionaren, krivičen, v nasprotju z duhom časa in zagrizeno političen.

Ako se ta zakon osvoji, bo odprl vrata konfliktom in homatijam, katerih danes niti predvidevati ni mogoče, je rekel Wagner, avtor delavskega zakona iz leta 1935, proti kateremu je napaderna obstoječa predloga.

Po doseženem sporazumu republikanskih voditeljev, se bo glasovanje o predlogi začelo jutri ob 11:30 dopoldne.

Takrat bo med ostalim senatu predložena milejša oblika predlaganega zakona, o kateri se veruje, da bi bila sprejemljiva za predsednika Trumana. Ampak zagovorniki te predloge že naprej priznavajo, da bo predloga poražena.

Vodilni zagovornik drastičnega protidelavskega zakona v senatni zbornici je republikanski senator Robert Taft iz Ohio.

NEMIRI V TABORIŠCIH
ZA RAZMEŠČENE OSEBE

FRANKFURT, Nemčija, 11. maja. — Razmeščene osebe (begunci) v nekem taborišču v bližini Landsberga so vpriporili nemire, tekom katerih je bila sneta s droga ameriška zastava. Šele po intervenciji ameriških čet, ki so uporabile bombe solzavice in streljale nad begunci, so se nemiri poglobili.

Poljski begunci v taborišču UNRRA-e pri Alstadtu so protestirali proti imenovanju novega administratorja taborišča, katerega je imenovala UNRRA.

Poljaki so se začeli zbirati v nedeljo popoldne. Zamenjali so ameriško zastavo s črno zastavo, ki jo je nekoč uporabljala Poljska. Red je bil ponovno ustanovljen šele, ko so ameriške čete uporabile bombe solzavice in izstrelile 105 strelav nad glavami demonstrantov.

Turčija pričakuje
nadaljna posojila
iz Zedinjenih držav

LONDON, 12. maja. — Turški predsednik gen. Ismet Ionu je danes naznanil, da bo Turčija ameriško posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev porabila izključno za vojaške namene in bo takoj zaprosila za novo posojilo pri Mednarodni banki za svoj ekonomski razvoj.

V pogovoru, katerega je priredila novinarska agencija United Press telegrafično, je predsednik Turčije tudi izjavil, da se Turčija ne bo pogajala z nikomur glede spremembe statusa Dardanel niti glede nobenega drugega vprašanja, tikajočega se njene suverenosti in teritorialne integritete.

Rekel je dalje, da Turčija želi ojačati sodelovanje z Grčijo in živeti v odnosi pristrčnosti z vsemi državami, ki pripadajo Arabski ligi.

De Gasperi utegne
podati ostavko

RIM, 12. maja — Iz zanesljivih virov poročajo, da je italijanski premier de Gasperi pripravljen položiti ostavko na položaju premijerja koalicijske vlade. Baje je ostavka v zvezi z njegovimi poizkusi, da ustvari novo vladno "nacionalno enotnost," ki bi rešila težak ekonomski položaj Italije.

Vprašanje je, kako bodo na te poizkuse za ustanovitev vlade "nacionalne enotnosti" gledali komunisti. Ni verjetno, da bo de Gasperi sestavil vladu, iz katere bi bili izobčeni komunisti, kot je to slučaj v Franciji.

V kolikor ne bo uspel v svojih poizkusih, pridejo zopet na površje "stari močje" in sicer Vittorio Emanuel Orlando, star 87 let, in Ivanoe Bonomi ter Francesco Saverio, oba stara 79 let. Tako baje zatrjujejo neodvisni časopisi kot je "Il Messaggero."

OBTORBA JUGOSLAVIJE
PROTI ZAPADNIM SILAM

DUNAJ, 10. maja — Tiskovni ataše jugoslovanske misije na Dunaju je danes obtožil ameriške, britske in francoske oblasti, da vedoma dovoljujejo obstoj neke organizacije za pošiljanje teroristov v Jugoslavijo.

ZAROTA PROTI VLADI
BRAZILJE ZADUŠENA

RIO DE JANEIRO, 10. maja — Tukaj se poroča, da so vojaške oblasti aretirale 30 armadnih saržentov, ki so obtoženi, da so skušali organizirati revoluto, katere cilj je bil, da bi se bivši predsednik Getulio Vargas vrnil na oblast.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

A. Slodnjak,

ETBIN KRISTAN

(Ob njegovi osemdesetletnici)

Dne 15. aprila 1947 je izpolnil osemdeset let razgibnega in uspešnega življenja Etbin Kristan, eden prvih organizatorjev slovenskega delavstva, časnikar in pisatelj.

Ustanovnega kongresa Jugoslovanske socialno demokratske stranke dne 15. in 16. avgusta 1896 v Ljubljani se je udeležil tudi devetindvajsetletni Etbin Kristan, bivši avstrijski nadporočnik in tedanji urednik prvih slovenskih delavskih časnikov **Delavca** in **Svoboda** na Dunaju. Na kongresu so se združile posamezne strokovne organizacije na slovenskem in nekoliko tudi na hrvaškem in srbskem področju nekdanje Avstro-Ogrske v enotno politično stranko. S tem je zmaga misel, ki jo je že leta 1869 skušal uveljaviti France Levstik. Ta je ob ustanovitvi prvega Delavskega izobraževalnega društva v Ljubljani zamen naračal ustanoviteljem, naj skrbje, da bo novo društvo gojilo delavsko politično zavest v svojih članih in se ne bo omejevalo samo na prosvetno in podporno delo, ker spada politika v prvi vrsti v naravo delavskega društva. In prav Kristanova zasluga je, da je to spoznanje po sedemindvajsetih letih prešinilo delegate prvega delavskega kongresa na Slovenskem in da se je del našega delavstva po mnogih neenotnih in politično ter idejno motnih poizkusih priboriti si socialne in politične pravice, vključil v socialno demokratsko delavsko gibanje.

Etbin Kristan je po kongresu ostal v Ljubljani in se je odločno lotil organizacijskega, agitatorskega in časniškega dela. Po izobrazbi in po govorniškem daru je bil v dragoceno pomoč tovarišem, pionirjem delavskega gibanja, ki so bili obrtniki in delavci. Urejal je najprej **Svoboda** v Trstu, leta 1898 je ustanovil Glasilo Jugoslovanske socialne demokracije **Rdeči prapor** (nekaj časa je časnik izhajal še s starim imenom **Delavec**) in mu je dal značilno geslo: "**Kdor ne zna svobodno misliti, ne more se boriti za svobodo.**"

Leta 1911 je Kristan pretvoril Rdeči prapor v dnevnik **Zarja** in ostal njegov urednik ter poglavni delavec do jeseni 1912. Napisal je več propagandnih in polemčnih knjižic, urejal **Majske** spise ter priobčeval načelne politične članke v reviji **Naši zapiski**. Bil je vodilni član izvrševalnega odbora Jugoslovanske socialno demokratske stranke, sodelavec njenih glasil, organizator in najboljši strokovnik njenih shodov, politični poročevalec na rednih strankinih sestankih in kandidat ob volitvah.

Kristanovo politično delo pa se prepleta od trenutka, ko se je zagnal v delavsko gibanje, s pisateljskim snovanjem. Odpor zoper preživelo družbo in njeno nasilje, ki je privedel E. Kristana kot mladega častnika v vrste socialno demokratskega delavstva, ga navdaja tudi pri leposlovnem in kritičnem delu. Kot pesniški učenec naprednih in borbenih evropskih pesnikov v pesništvu zlasti Čeha Macharja in Antona Aškercja, v dramatikah Norvežana Ibsena, v pripovedništvu pa Francoza Zolaja, pojmuje Kristan umetnost kot svojsten, vendar nedeljiv odsek enotne bojne črte delavstva in izobraženstva zoper kapitalistične oblike življenja. "**Niti pravica ne prihaja sama in ne svoboda.**" je zapisal Kristan ob svoji sedemdesetletnici in dodal: "**Delati je treba zanj in bojevati se kakor od začeta sveta.**" In to spoznanje navdaja Kristana leposlovca. Zato je zavestno upodabljal v leposlovnih delih posamezne oblike tega boja.

V zboru slovenskih pesniških impresionistov v prvem desetletju našega stoletja je Kristan samosvoj literarni delavec, ki se je kljub osebnemu in političnemu prijateljstvu z Ivanom Cankarjem zavestno upiral opojnemu vplivu njegovega sloga in jezika, čeprav je idejno in vsebinsko upodabljal iste ali vsaj sorodne motive.

Jeseni leta 1912 je Kristan potoval v Severno Ameriko k našim izseljencem, da bi jih politično prebudil in organiziral, in leta 1914 se je tik pred prvo svetovno vojno preselil k njim. Tam je urejal **Družinski koledar** in delavski list **Proletarec**. Bil je učitelj mladih delavskih pesnikov in organizatorjev. Med prvo svetovno vojno je ustanovil Jugoslovansko republikansko združenje v Ameri-

UREDNIKOVA POŠTA

Konvenčne prireditve

Cleveland, O. — Za časa konvencije SANSa, ki se bo vršila 30. in 31. maja (pa tudi 29. maja ko se bo vršilo zborovanje širšega odbora in eksekutive), bodo tukajšnje podružnice v Clevelandu nudile obilico razvedrila delegaciji in drugim posetnikom. Te dneve, ko se je SANS odločil za svoje drugo zborovanje, bo najbolj primeren čas za takšne prireditve, posebno ker je 30. maja obenem tudi praznik kinčanja grobov. Zborovalcem te konvencije se bo torej nudil poleg zborovanja tudi bogat kulturni program na raznih prireditvah. Tukajšnje podružnice SANSa št. 39, 48 in 106 so s svojimi raznimi odbori pridno na delu, da bo duševni užitek za naše zborovalce in ostale rojake v Clevelandu čim popolnejši.

Naši javnosti je že bilo poročano, da je za petek zvečer določen "Koncertni program", ki ga bodo podala tukajšnja pevka društva in sicer Jadran, Slovan, Zarja, Planina in kvartet Glasbene Matic, ter nekaj solistov. Dalje bo na programu par govornikov in odbor pričakuje, da bo eden od teh prišel iz Slovenije. Gotovo je, da vlada veliko zanimanje za govor, ki ga bo imel, kajti veliko nam bo vedel povedati o položaju in delu jugoslovanskih narodov. V program bodo vključili tudi filmi iz Slovenije in sicer najnovejši. Podpisani sem te filme imel priliko videti in lahko zagotovo vsemu, da so izredno zanimivi. Vsebujejo razne prizore iz Jugoslavije, kot "Smučarje v Triglavskem pogorju", biserju Slovenije, razne bolnišnice Slovenije, kot na pr. na Golniku ter razna jugoslovanska zdravilišča, v katere je pod prejšnjimi režimi bil dostop pri prostemu narodu onemogočen. Le buržoazija je imela pravico, da jih izkorišča v svoje razvedrilo in da se v njih "zdravi". Danes pa temu ni več tako, kajti zdravilišča so na razpolago delovnemu ljudstvu, posebno pa bolehnim otrokom. Ko gledaš te slike, te kar navdanejo. Zborovanje Slovenske ljudske vlade se tudi vidi v slikah, kot prisega ustavodajne skupščine vlade Slovenije v Ljubljani. Nekaj slik kaže tudi grozote, katere so povzročili naši narodom njeni sovražniki, kakor tudi tako domači. Na primer grobišče pri sv. Urhu je bilo pravo pekleno morišče slovenskega naroda, drugi Dachau na Slovenskem. Tu so vršili pokolje tisti "ta beli", ki so rekli, da se borijo "za vero" in Rim, in ki so izdajali svoj narod. O temu smo seveda veliko čitali, nismo pa imeli priliko, da bi vse to videli v slikah. Na ta večer nam se bo prožila priloznost, da to vidimo.

Tudi gospodarski razvoj Slovenije bo prikazan v filmih, kot ogromne električne naprave v Mariboru in drugod. Videli bomo kako se Slovenija gospodarsko dviga iz ruševin. Vredno bi bilo pogledati tudi slike kako so "ta beli" polagali zaprisego nacističnemu krvniku Rossenerju v Ljubljani. Na ki in se boril zoper velikosrbsko centralistično krfsko deklaracijo, zahtevajoč, da se Jugoslavija uredi v federativno in demokratično republiko. Po vojni se je vrnil v svojo domovino in bil izvoljen v ustavotvorno skupščino, kjer se je izrekel za republiko, ločitev cerkve od države in popolno agrarno reformo. Ze leta 1921 se je vrnil kot jugoslovanski izseljeniški odposlanec v Ameriko. Leta 1927 so ga odpustili iz državne službe in s svojo ženo se je skromno preživljal v mestecu Grand Haven, Michigan, pozabljen v Jugoslaviji in osamljen v Ameriki, dokler ga ni leta 1937 povabila Cankarjeva ustanova v Clevelandu, naj prevzame uredništvo **Cankarjevega glasnika**, mesečnika za leposlovje in pouk. Uredil je štiri letnike tega najpomembnejšega kulturnega in političnega obzornika naših izseljencev z mislijo, ki jo krepko označujejo njegove besede, zapisane ob španski katastrofi leta 1937: "**Ni čas za obup, ampak za trdnejše delo in svetlejši pogum.**"

(Konec jutri)

čelu pa seveda izdajalci kot Rupnik, Rožman in drugi, ki jih slike kažejo kako so pogнали ogromne množice našega ljudstva pod pritiskom na ljubljanski trg. Ljudstvo je bilo tako ustrahovano, da je sledilo kot pokorno jagnje povsem izdajalcev našega rodu. S takšnim postopkom so se hoteli pred naci-fašističnimi hordami pokazati kot najbolj lojalni zavezniki, ki ne poznajo milosti in človekoljubja niti za svoj lastni narod. Vidi pa se iz obraza navzočih trpkost in notranje zaničevanje, ko so poslušali poziv Rupnika, da izdajo Ljubljano in se prodajo okupatorju. Istotako so zanimivi prizori, ko se je Rožman pogovarjal z rabljem Ressenierjem in prizori iz govora izdajalca Rupnika in kako je oba prevleval izdajalski smeh nad izdajniškim početjem. Vse to so morali brezpomolno Ljubljanci gledati in trpeti, ker si niso mogli pomagati v golimi rokami. Toda na obrazih se jim je poznalo kako jim se napenja jo mišice in kosti. Z izrazom trpkosti so pričakovali trenutek ko bodo imeli priliko obračunati s temi tako imenovanimi "voditelji", v resnici pa izdajalci slovenskega naroda. In obračunali so temeljito kot nam to kaže film z obravnave proti tem zločincem v Ljubljani. Prikazano je kako jalo vo so se zagovarjali Rupnikovi in Rožmanovi izdajalci.

Vse to in več boste imeli priliko videti v teh najnovejših filmih iz Slovenije. Samo ti filmi so vredni, da posetite našo kulturno prireditev. Ne bo vam žal, če boste prišli. Toda potrebno je, da si rezervirate že sedaj vstopnice za to prireditev isto kot za ostale. Koncert in prikazovanje slik se bo vršil v petek 30. maja ob 7. uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Cena vstopnicam, katere si lahko rezervirate v predprodaji, je \$1.00.

Za v soboto 31. maja je določen v avditoriju ples za mladi in v spodnji dvorani narodnega doma pa bo prirejen "Kristanov večer", v počastitev tega velikega moža, ki je predsednik SANSa od njegove ustanovitve. Ta proslava njegovega dela, ki ga je ustvarjal med nami ameriški Slovenci in pred tem pa v domovini, bo priznanje možu, ki ima veliko zaslug za naš narod, naše delavstvo in človeštvo na splošno. Bil je naš učitelj vsa ta leta, glasnik vedno zatiranih in tlačanih narodov. Pisal je članke, knjige in pesmi, bičal krivico in zatiranje delovnega ljudstva. Brez dvoma smo mu za to ogromno delo hvaležni vsi iz globine srca, posebno tisti, ki smo sledili njegovim naukom. Odlični mož je dočkal lepo starost in njegov duh je še vedno čil in mlad. Da bi še mnogo leta njegova duševna mladost in njegova bojevitost bile voditeljica nas — ameriških Slovencev!

Upamo, da se bomo vsi, ki poznamo Kristana vsa ta leta in ki zasledujemo njegovo delo, v znak priznanja in hvaležnosti

za dela, ki jih je ustvarjal udeležiti te proslave. Priprčan sem, da bo ta večer mnogo Kristanovih prijateljev poteklo v Slovenski narodni dom. Težko je pisati o temu velikemu možu nam navadnim zemljanom. Lahko pa poudarimo, da menda ni drugega, ki bi zaslužil toliko spoštovanja kot ta naš neizprosen borec za delavske in človeške pravice v obče.

Torej rezervirajte si vstopnice, tudi za ta večer. Dobite jih pri članih tega odbora in isto pri članih SANSovih podružnic in društvenimi tajniki. Naša dolžnost je, da se odzovemo v velikemu številu ti proslavi in oddamo priznanje za zasluge, katere si je Kristan pridobil.

Vaši mladini pa svetujte, da poseti ples isti večer, ki se bo vršil, kot je že povedano, v avditoriju SND. Pri "Kristanovem večeru" bo podan kratek kulturni program, nekaj pevskih solistov iz naše sredine bo nastopilo, podane bodo recitacije slavljencev del itd. Zunanji gostje, rezervirajte si vstopnice za ta večer najkasneje do 25. maja!

Drugi dan, odnosno v nedeljo 1. junija bomo imeli priliko posetiti koncert naše domače nadarjene pevke Miss Florence Unetič. To bo prvi pevski koncert Miss Unetič, ki je članica pepskega zbora "Jadran" in ki doprinaša velik delež s svojim srebrnim sopranom za ohranitev slovenske pesmi. Ta koncert bo prirejen pod pokroviteljstvom zbora "Jadran", v katerem je Miss Unetič aktivna že več let. Pa ne samo pri Jadranu. Ko smo posamezne naše organizacije hoteli obogatiti s programom, smo se vedno zatekli k Miss Unetič s prošnjo, da bi nam pomagala obogatiti program. Ta naša mlada pevka, ameriška Slovenka, nam ni nikoli zavrgla prošnjo. Z njenim prijetnim smehljajem je vselej privolila in se odzvala. Zato je potrebno in celo naša dolžnost je, da, če ne drugega, vsaj izkazemo hvaležnost za njene doseganje uslug. Res je, da je malo pozno v sezoni, toda ker se bo ravno te dneve vršila SANSova konvencija, je naša dolžnost, da se odzovemo in posetimo njen koncert. Škoda, da tisti, ki so pripravljali koncert niso premislili in določili bolj pripravljen datum. Upam pa, da kljub vsemu to ne bo motilo ljubitelje slovenske pesmi in da se bodo koncerta udeležili.

Z našim obilnim posetom bomo dali spodbudo mladi pevki za nadaljne gojenje slovenske pesmi. Dokazali bomo, da znamo ceniti njene doprinose z njenimi nastopi na naših odrih. Miss Unetič bo tudi kot solistinja nastopila na Kristanovem večeru. Torej za vse štiri dnevi bo dovolj duševnega razvedrila pri nas v Clevelandu. Ker pa je slovenski Cleveland velik, upamo, da bodo vse prireditve uspešne.

J. F. Durn, tajnik podružnice št. 48 SANS.

Phoenix v Dolini sonca

(Pismo iz Arizone)

Nobena stvar ni stalna, tako ni obljudenost mesta. Kakšna sprememba; pred mesecem so bile ulice natrpane občinstva, danes so pa pločniki prazni.

Kam so izginile množice? Dozdeva se mi, da jih je kar noč požrla. Po mnenju opazovalca, kot tudi domačinov, kateri poznajo situacijo, je izselitev zunanjih gostov pričela dva meseca predčasno vsled pretiranih cen vsakega predmeta, hrane in drugih potrebščin in posebno vsled odrtnosti na stanarini.

Trgovci tarnajo in gledajo skozi okno, če prihaja kakšen odjemalec. Restavracije so prazne, postrežnice in drugo služničad se odslavlja. Posetniki raznih trgovin se skušajo iznebiti svojih trgovin, kajti tudi oni so primorani plačevati visoke najemnine za prostore, ki jih posedajo. Posledica pa je splošna brezposelnost.

Zima je bila bolj ostra kot po

navadi. Od Novega leta še nismo imeli dežja. Voda v jezovih je že tako nizka, da so že vse ribe pobrali ven.

Rančeri (farmarji) so prisiljeni, da odpuste petintrideset odstotkov zemlje v nemar, ker ni zadosti vode, da bi jo namakali. Ako ne bo dežja do meseca junija, potem jim preostaja edina pomoč, da črpajo vodo s sesalkami iz globočine zemlje. S tem jim bo zadostilo, vsaj za silo, da obvarujejo citroneve nasade gotovega pogina.

Vidim oglaš zemljiških parcel. Sedemnajst akrov farne z alfoto (deteljo) in z navadnim stanovanjem — cena: sedemindvajset tisoč dolarjev! Ako človek poseduje to vsoto si ne bo kupil tako drage zemlje, gledal bo na druge investicije. Zemljo s potrebnim namakanjem si ne more zamisliti izpod tisoč dolarjev po akru.

Vedeti je treba, da moraš imeti osemindvajset palcev vode na akro, ako hočeš celotno letino pridelka. To te stane štiri ali pet dolarjev na akro površine; pri vsemu temu imajo pionirji prednost pri namakanju.

Človek kateri pride iz severa ali vzhoda občuti nekakšno južno superiornost, katere se obdružuje umetno izza časa civilne vojne. V resnici danes po petinosemdesetih letih rane še niso zaceljene.

V političnem in ekonomskem oziru je opaziti neko samoderžnost, brez vsake upravičene podlage. Politiki se obnašajo kot, da jim uradi pripadajo že od pamtiveka. Nova metla bi zelo dobrodošla. Da, to je "solid South".

Kadarkoli se državniki in državljani katerekoli države obnašajo napram tujim gostom kot samopašni samodržci in govorijo o svojih predpravicah in manj o svoji dolžnosti, je naravno posledica, da bodo zagazili v prepad, iz katerega ni rešitve.

Materijalizem brez idealov je prokletstvo človečanstva.

L. J. Dugar,

PRAKTIČNA POMOČ ZA PROGO ŠAMAC—SARAJEVO

Člani podružnice "American Association for Reconstruction in Yugoslavia, Inc." v New Yorku so na zadnji seji odločili, da ne bodo samo govorili, ampak tudi delali za pomoč Jugoslaviji pri obnovi.

Ko so časopisi poročali, da bo mladina v Jugoslaviji zgradila drugo železniško progo in sicer od Šamca do Sarajeva v Bosni

Razne zanimivosti

Od osmih tisočev velikih knjižnic je največja knjižnica britanskega muzeja v Londonu. Obsega več kot štiri milijone najrazličnejših knjig.

Igro s kartami so poznali Kitajci že leta 1120 pred Kristom.

Koran (mohamedansko sveto pismo) psuje psa z "nečisto življajo." V mohamedanskih deželah pes ne sme prestopiti praga hiše. Mačke pa so bile Mohamedu najljubše živali in zato jih mohamedanci imajo radi.

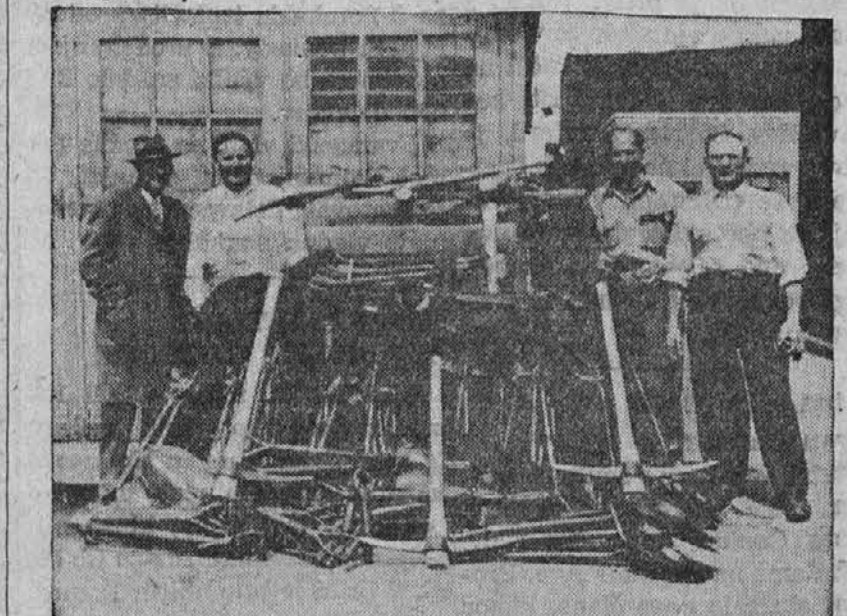
Glavna hrana Kirgizov je *kumis*, mešanica kravjega, ovčjega in konjskega mleka. Dva tedna se mora kisati. Med tem časom posodo temeljito tresejo. Gotova jed ima okus kakor meteno mleko in tako hitro nasiti človeka, da je ne more izpiti več kakor en sam kozarec tisti, ki kumis prvičrat pokusi. Ko pa se privadi, izpije tudi osem kozarcev. Kumis je zelo opojen, če ga spiješ mnogo, te zaziblje v nekakšen sen, da se stvari in dogodkov ne moreš točno spominjati.

Prve umetne bisere, ki so preslepili celo strokovnjake, je izdelal leta 1656 Francoz Jaquin, ki je delal iz nasoljenih ribjih lukin nekakšno esenco, nazvano Essence d'Orient. Notranjo stran steklenih biserov je namazal s to svetlikačo snovjo. Nato jih je napolnil z voskom. Po naredba je docela sličila pravim biserom.

Na Koreji raste rastlina, imenovana *ginseng*, ki jo plačujejo na Kitajskem z zlatom. To rastlino prinesejo v majhnih delih pijacem, imajo jo za življenjski balzam. Bolniki, ki so že namejnjeni smrti, jo uživajo in si podaljšajo življenje za par dni.

Krampi in lopate zložene v zaboje, da se jih pošlje v Jugoslavijo.

George A. Spania, glavni blagajnik A. A. R. Y. W. Milson, direktor projektov za podružnico v New Yorku, J. Dujmovich in Nick Sladev.

STARO IN NOVO

(Pismo iz Pariza)

Kdor je bil v Parizu pred vojno, bo našel v zunanjem licu francoskega glavnega mesta malo sprememb. Na prvi pogled se celo zdi, da leta vojne in nemške okupacije tu niso ničesar spremenila. Mesto med vojno ni bilo prizadejano. Nešteti avtomatiki bifeji so kakor prej nabito polni obiskovalcev, ki po celi ure presede pri čašici aperitiva. Na desnem bregu Seine je znova odprlo vrata mnogo modnih trgovin. V poslovnem življenju se zopet pojavljajo izrazi "modna industrija" obenem s "hotelsko industrijo" in "turiistično industrijo."

V teh treh panogah, ki so služile prvenstveno tujcem, je bilo pred vojno zaposlenih okrog dva milijona ljudi. Dohodki od turizma so omogočali zamašiti marsikatero luknjo v tradicionalno deficitnem francoskem proračunu.

Zdaj ne stanujejo v nekaj tisoč pariških hotelih inozemski turisti, temveč begunci iz razdejanih mest severne Francije in uradniki ministrstev (število prebivalstva Pariza je zdaj nekoliko večje kakor je bilo pred vojno). Kar se tiče "modne industrije," njen položaj tudi še daleč ni sijalen. Po trgovskih izložbah prevladujejo izdelki iz bombažnega papirnih tkanin, damske sandale iz slame, obutev z lesenimi podplatmi in lepe, toda neoporne drobniarije.

Pariški listi bijejo plat zvona. Amerika odpoveduje Franciji dobave surovin in kuriva in predlaga industrijske izdelke. Anglija noče kupovati v Franciji luksuznih predmetov. Ostro pomanjkanje materiala in skrajšanje prodajnega trga pretita Franciji z izgubo tradicionalne vloge "zakonodajalke mode." Tukajšnji listi pišejo, da pretenirajo po vojni na to vlogo Združenih držav Amerike.

Upanja na uvoz inozemskih surovin je vsak dan manj. Še nedavno je povsod po ulicah, na filmskem platnu, po trgovskih izložbah preganjala Parižane vsiljiva reklama. Trdke so opozarjale potrošnike, naj ne pozabijo na njihove sloveče izdelke. Obljubljale so, da bodo obnovile proizvodnjo "brž ko bodo začele prihajati surovine iz inozemstva." Zdaj se je ta reklama znatno skrčila.

Na Montmartru smo bili nedavno priče prizora, ki je živo spominjal na kolorit predvojne Pariza. Za možem v cilindru in dolgo salonsko suknjo je šlo nekaj desetih študentov, ki so na ves glas hvalili svojega "meittra." Montmartrska znamenitost je bil neki Ferdinand Lope "kandidat na prezidentske položaje." V spremstvu svojih čestilcev jo je mahal v poslansko zbornico, da bi "še enkrat" izjavil, da je pripravljen sprejeti mesto predsednika ministrskega sveta, ki mu ga seveda nihče ni ponujal.

Pred vojno so bila podobna montmartrska čudašča vaba za inozemske turiste. Ustvarjala so tisti "ekscenčni" in "pikantni" Pariz, ki je privabljal v prejšnjih časih v Francijo letno do 200.000 tujcev. Zdaj je turistov malo, pri Parižanih pa vzbujajo montmartrski "fantaisisti" samo pomilovalen nasmehek.

Kolovodje "turiistične industrije" si na vse načine prizadevajo, da bi obnovili prejšnji, "ekscenčni Pariz" in v ta namen izkoriščajo celo... politične volitve. Na prvih občinskih volitvah po osvoboditvi Pariza — spomladi 1945 se je pojavilo mnogo kandidatov povsem fantastičnih strank, ki so postavljale najneverjetnejše programe.

In vendar Pariz ni tak, kakršen je bil prej. Vojna je tudi tu zapustila globoke sledove.

Na postajališčih podzemne železnice srečaš pogosto čedno

oblečene ljudi, ki iztegujejo roke za milodari. To so propadli mali rentniki. V Franciji jih je bilo nekaj milijonov. Skromna renta je vendarle zagotavljala "dostojen obstanek." Zdaj lahko kupi človek za mesečno rento komaj zavitek cigaret na črni borzi. Rente so ostale prejšnje, frank pa je razvrednoten. Posledica tega je, da je Francija dobila še tri milijone beračev.

Casopisi po pravici pišejo, da postaja množično propadanje malih rentnikov, večinoma starih ljudi, ki niso sposobni za nobeno koristno delo, velik obče-državni problem, ki ga bo težko rešiti.

Procesa propadanja malih rentnikov nikakor ni mogla zavreti nacionalizacija nekaterih panog industrije in bank. Država kompenzira imetnike delnic nacionaliziranih trustov in bank tako, da jim v določenem roku izplača vrednost delnic v obliki zvišanih obresti. Zato so ostali med drugim brezuspešni poskusi reakcije, da bi spuntali milijonsko množico malih imetnikov delnic proti politiki nacionalizacije.

Vsakodnevno življenje Pariza je polno dejstev, ki kažejo resno spremembo v razpoloženju in simpatijah širokin slojev prebivalstva pod vplivom preizkušenj, ki so jih pretrpeli.

Na vogalu-velikega trga je gosta množica obstopila enega izmed mnogih po Parizu tavajočih orkestror. Iz akordeona in dveh gosli sestavljeni orkester igra sovjetsko pesem "Poljuška" in francosko "Partizansko." Poslušalci složno pritegujejo: ti dve pesmi sta popularni v Parizu, vsi ju poznajo.

Eno izmed postajališč podzemeljske železnice se imenuje "Stalingrad." Enako ime je dobilo tudi že več ulic in trgov v glavnem mestu in njegovih predmestjih. Po vsej deželi pa je že okrog 100 trgov in ulic z imenom herojskega sovjetskega mesta.

Nad 35.000 delavcev podzemeljske železnice, železnicega vozla, tovarna Renault in Citroen, pa tudi nameščencev ministrstev je pristopilo k društvu "Francija-ZSSR." Za nedavni festival sovjetskih filmov je bilo težko dobiti vstopnico; vsi sedeži so bili že prej razprodani.

Udeležili smo se zanimivega sestanka, ki ga je priredila Asociacija malih in srednjih trgovcev. Tistega dne so bile že nekaj ur zaprte skoraj vse prodajalne, avtomatiki bifeji, manjše kavarne in druga majhna trgovska podjetja. Njihovi lastniki so se zbrali na zimskem velodromu — v največji dvorani Pariza, kjer je prostora za približno 30.000 ljudi.

Asociacija, v kateri je organiziranih 25.000 malih trgovskih podjetij glavnega mesta, je povabila zastopnike političnih strank — od trustovske Republikanske svobode do Komunistične partije — da bi na zborovanju pojasnili svoje stališče do nadrobne trgovine. Asociacija je hotela očitno ugotoviti, v koliko so utemeljene trditve reakcionarnega tiska, da naj bi programi demokratičnih organizacij ogrozili obstoj male lastnine.

Prvi je govoril znani javni delavec Joseph Denes — zastopnik Republikanske svobode, eden izmed predvojnih prvakov skrajne desnice stranke Republikanske federacije. Že prvi stavki njegovega govora so povzročili nezadovoljstvo med poslušalci. Denes je poskušal zastrašiti udeležence zborovanja z nevarnostjo likvidacije male lastnine, ki naj bi izvirala iz demokratičnih organizacij.

Z medklici so zborovalci zahtevali od govornika, naj odgovori na stvarna vprašanja glede stališča njegove stranke. Zborovalci niso bili zadovoljni z Denesovim odgovorom in moč ni mo-

gel nadaljevati svojega govora. Med žvižganjem in ogorčenimi vzkliki je odšel s tribune.

Govor naslednjega govornika — enega izmed prvakov katoliške stranke Narodno republikan gibanje Roberta Lecoura so poslušalci večkrat prekinili z ogorčenimi medklici. Pač pa so zborovalci složno ploskali kot zadnjemu govorniku Jacquesu Ducleosu, ki je pojasnil politiko Komunistične partije Francije glede nadrobne trgovine in ovrgel kleveto reakcionarnih listov.

Francija je bila očiščena hitlerjevskih okupatorjev približno pred dvema letoma, toda še zdaj upravlja deželo začasne vlade.

Reakcija umetno zavlačuje začasni režim. Z vsemi silami ovira upostavitve trdnega reda v deželi in prizadeva si, da bi se negotovosti in zaskrbljenosti čim bolj razširili. Eno splošno glasovanje sledi drugemu — v teh dveh letih je bilo v deželi šest volivnih kampanj in trije referendumi. V nasprotju z vsemi drugimi evropskimi deželami sta bili sklicani v Franciji dve Ustavodajni skupščini. Izdelava in sprejetje nove ustave se je zavleklo skoraj za dve leti. Zdaj, po sprejetju nove ustave z vse-ljudskim referendumom, se reakcija na vse kriptje poteguje za njeno revizijo. Tako bi rada utrla pot diktaturi "krepke roke."

Vsvojih poskusih, da bi povzročila splošno nezadovoljstvo z začasnim režimom, izkorišča reakcija taka sredstva, ki bi se utegnili zdeti neverjetna, če bi jih ne opazovali na mestu. Več mesecev po izgonu nemških okupatorjev so na primer organi justice in notranjih zadev, ki so pod vplivom reakcionarnih krogov silili kmete Savoie in drugih okrajev, da so plačevali kazni, na katere so jih obsodila — petainovska sodišča, ker so skrivali žito pred hitlerjevskimi okupatorji.

Naznanilo in zahvala

Žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrla naša ljubljena mama, hči in sestra

JENNIE SEVER

rojena Klemenich

Zatistnila je svoje blage oči dne 25. aprila 1947. Pogreb se je vršil dne 29. aprila iz Joseph Zeletovih prostorov v cerkev sv. Marije Vnebovzete ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti naše ljubljene mame.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojne. Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu, kakor tudi vsem onim, ki so jo prišli kropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru ter tudi onim, ki so jo sprejeli na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče. Hvala sestram od društva Svoboda št. 748 SNPJ, ki so nosile krsto.

Našo zahvalo izrekamo Mr. Joseph Zele za vzorno voden pogreb in najboljšo poslugu. Hvala čst. g. Čelesniku za opravljene cerkvene pogrebne obrede. Ljubila je lepo slovensko pesem in otroke — pevce Mladinskega pevskega zbora in z navdušenjem je delovala za procvit zbora.

Našo posebno zahvalo naj sprejmejo pevci Mladinskega pevskega zbora na Waterloo Rd. za krasno v srce segajoče petje pokojnici v slovo. Hvala tudi Mr. M. Rakarju za lepo petje v cerkvi.

Počivaj v miru, draga mama, in lahka naj Ti bo ameriška gruda. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v naših srcih, dokler se ne snidemo na kraju večnega miru — nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

Dorothy, poročena Kraft, Helen, Mary in Stephanie, hčere
Mary Klemenich, mati: Mrs. Mary Vasil, Mrs. Julia Martin, Mrs. Ann Barbaric, Mrs. Mildred Smith, sestre;
Joseph, Frank in William, bratje

Cleveland, Ohio, dne 13. maja 1947

LEARN TO DANCE \$1.50 OR \$2.00

Don't sit on the sidelines because you can't afford to learn how to dance. Now is your chance. Due to our low overhead, our rates are within the reach of all. You pay for lessons and not high expenses. Beginners or advanced, young or old, learn the Waltz, Fox Trot, Jitterbug, Rumba, Tango, Tap, etc. Weekly dance given for students only to learn to lead or follow correctly. Enroll today and dance tomorrow.

WANTED

Fifty children, 3 years and up, also adults to be trained for radio and stage dancing. New classes or private lessons are now forming in tap, toe, ballet, aerobic and ballroom dancing. If they show talent for the art they will have the opportunity of performing on radio and stage. Dancing develops health, culture, character and poise — very often leads to money and success. Mothers, give your child this opportunity. Let us develop their talent. To derive full benefit from classes phone today.

Call EX 6212 for Appointment
JORDAN STUDIO, 5927 Euclid

Ministrstvo za pravosodje, ki ga je dolgo vodil zastopnik stranke Narodno republikansko gibanje, ni oviralo te gorostasne prakse, sklicujoč se na — "prevzemnost pravosodja!"

Sele po energičnem posredovanju demokratičnih organizacij je bila ta "prevzemnost" končno prekršena. Zgodilo se je takole: Nekoč je policija aretirala na ulici generalnega sekretarja Združenih sindikatov pariškega okraja, uglednega prvaka francoske Komunistične partije Enaffa. Aretiranca so odvedli pred preiskovalnega sodnika, da bi se pojasnila zadeva o — njegovem pobegu iz patainovske ječe leta 1943, kamor so ga bile vrgle vichivske oblasti zaradi aktivne borbe proti hitlerjevskemu okupatorjem.

(Dalje prihodnjič)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je po dolgi in mučni bolezn umrla naša ljubljena soproga, dobra, skrbna mama in sestra

Mary Poje

rojena LAMPE

Zatistnila je svoje blage oči previdena s sv. zakramenti za umirajoče dne 21. aprila 1947. Pogreb se je vršil 24. aprila iz Joseph Zeletovih pogrebnih prostorov v cerkev sv. Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnica je bila rojena 18. julija 1887 leta v vasi Podkraj nad Vipavo.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljene pokojnice. Ta dokaz vaše ljubezni napram njej nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti.

Našo globoko zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Frank Zoran, Mrs. Jennie Zoran in Josie, Mr. in Mrs. Louis Henikman in Lilly, Mr. in Mrs. Charles Lampe st., Mr. in Mrs. Walter Lampe, Mr. in Mrs. Charles Lampe ml., Mr. in Mrs. Martin Lokar, Mr. in Mrs. John Weber in Dorothy, Mr. in Mrs. S. Nicholson, Mrs. Mary Perušek, Mr. in Mrs. John Marolt, Mr. in Mrs. Bill Perušek in družina, Mr. in Mrs. Joe Strazišar in družina, Mr. in Mrs. Nick Macur in družina, Mr. in Mrs. Joe Gimpley, Mr. Frank Znidaršič in sinovi, Mr. ip Mrs. Louis Starman, Mr. in Mrs. Carl Kokal, Mr. in Mrs. Wm. Wood, Mr. in Mrs. F. Dolsak st., Mr. in Mrs. Charles Clements, Mr. Torkar in sinovi, Mr. in Mrs. Joe Beluscak, Mrs. Mary Milavec in Ila, Mr. in Mrs. Joe Modic, Mr. in Mrs. George Vraneza, Mr. in Mrs. John Kuhar, Mr. in Mrs. Pete Ropos ml., Miss Hermina Zupančič, Mrs. Anna Anzick, Mr. in Mrs. Carl Fox, Mr. in Mrs. Fred Zupančič, Mr. in Mrs. Frank Bauer, Mr. in Mrs. Anthony Zamon, Mr. in Mrs. J. Karlinger ml., Mr. in Mrs. Eddy Delly, Mr. in Mrs. J. Karlinger st., Mr. in Mrs. John Dolsak, sosedje iz Huntmere Ave., društvo Združene Slovenke št. 23 SDZ, društvo Waterloo Grove št. 110 W. C., društvo Loyalites št. 590 SNPJ in Waterloo Recreation B League.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice. Bog vam plačaj!

Našo zahvalo izrekamo vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu za spremstvo pri pogrebu.

Hvala vsem, ki so prišli kropiti pokojno, ko je ležala na mrtvaškemu odru kakor tudi vsem, ki so jo sprejeli na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Srčna hvala pogrebniemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugu kakor tudi Rev. Cimpermanu za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Prav posebno zahvalo izrekamo Mrs. Jennie Zorn, Mrs. Frances Henikman, Mrs. Mary Veber, Mrs. Mary Gregorčič in Mrs. Mary Gimpel za vso veliko pomoč in tolažbo v času bolezni.

Ako ni prejel kdo pomotoma naše zahvalne karte, naj isto sprejme našo veliko zahvalo za vse, kar je storil za nas.

Odšla si od nas, ljubljena soproga in mati. Odnegli so Te in položili v črno zemljo, a hiša je ostala prazna in pusta, ker ni več Tebe ljubljena. Naše oči so polne solz in v naših srcih je žalost, vsaj smo Te vsi ljubili. Spominjali se Te bomo vedno z hvaležnostjo in ljubeznijo do konca naših dni.

Spavaj mirno — snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

Vinko, soprog
Vince, sin
Mary, poročena Gregorčič, Fanny, poročena Lahowe, hčere
Joan, Judy, Ginny, Joyce, Terry, vnuki
Mrs. Jennie Zoran in Mrs. Fanny Henikman, sestre
V stari domovini zapušča: Frank Lampe, brat, Ana Petrovčič, Josephine Bensa, Terezija Kozman, Uršula Kobal in Julija Frendolič, bivajoča v Buenos Aires, Argentinijska, sestre

Cleveland, Ohio, dne 13. maja 1947.

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESKA

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

"Delajo, ko da bi nas ne bilo na svetu..."

"Podjuna" bo zaslužila milijone..."

Ljudi pod goro je bolelo, ker se nihče ni hotel ozirati na njihove želje in potrebe. V časnikih so zmerom mnogo pisali o zadruharjih in o pripravljenosti odločilnih činiteljev za podpiranje zadrugarstva, zdaj pa, ko je bila tukaj zadruga, ki je hotela vzeti stvar v roke, so ti činitelji šli preko nje in prodali les rajši veliki trgovski družbi, in to tisti družbi, ki jo je pred leti zavozila in oškodovala toliko kmetov. Tega ni bilo mogoče razumeti. Namesto da bi ostal denar v domačih rokah, bo šel kdo ve kam. Po polomu so se starim delničarjem "Podjune" pridružili novi ljudje iz mesta. Banka v mestu je imela pri podjetju prvo besedo...

Zelo se je zameril tudi trgovec Lukač. Pri njem so bila vsa posvetovanja in vsi občni zbori zadržani, ki so se potegovali za goro. Že to je smrdelo po navadnem izdajstvu. Bilo je sicer znano, da Lukač ne more več držati koraka z drugimi, večji, mi lesnimi trgovci v okraju, ali da bo tako hitro shiral, si nihče ni mislil. Sedaj je postal pravi nameščenec "Podjune". Bilo je jasno, da bo tudi on dobil svoj del iz gorskega bogastva, ker bi sicer svoje samostojnosti gotovo ne prodal.

Zaupanje v pravičnost tega sveta se je spet pričelo krhati. Jamnica je začela nevarno omahovati. Vendar je bilo ta prvi udarec še mogoče nekako preboleti. Lek, ki je blažil rano, je bilo delo. Z njim je bila Jamnica preskrbljena za dve, tri leta. Vsak, kdor je utegnil, je šel delat v goro. Pozimi so se obetale velike vožnje. Dasi ravno so bili ljudje jezni na Lukača, se mu vendar nihče ni upal zameriti, kajti postal je najvplivnejša oseba v Jamnici. Medtem ko je pri Apatu gostilna komaj še živovarila, je pri Lukaču šla, ko da bi bila vsak dan lepa nedelja. V gori pa je hrumelo novo življenje, na njenih temnih pobočjih so se pričele goliti široke jase in poseke, ki so, z vsakim dnem lezle na viš in v šir. Jamniški potok je včasih po cele dneve imel rjavo, umazano vodo, ki jo je povzročalo delo v planini. Gora je počasi spreminjala svoj obraz...

Tem močnejše pa so se jamniški kmetje oklenili še poslednjega upanja na goro. To upanje so bili pašniki na njenih vrhovih. Tam ni rastle les, zato je bilo gotovo ni bilo nikogar, ki bi jim mogel kokurirati. Država ni prodala sveta, temveč samo les, od golih pašnikov pa ni mogel imeti koristi nihče drug kakor kmetje. Spet je iz Jamnice romalo nekaj podpisanih polpapirja na razne strani, v katerih je pašniška zadruga znova utemeljevala svojo zahtevo po odstopu planinskih pašnikov, vsaj tistega dela, ki spada pod jamniško sosesko. Odgovori, ki so prihajali nazaj, sicer tudi niso bili dovolj jasni in odločni, vendar je kazalo za pašniško zadrugo sedaj mnogo boljše kakor poprej za gospodarsko. Jamnica je upala, da bo od gore vsaj nekaj rešila zase.

Jamniška spomlad se je obrnila v poletje in poletje je začelo prehajati v jesen. Jamnica je sejala, okopavala, žela, kosila, delala v gori in začela že po malem mlatiti. V večnem, trdem delu so letni časi naglo minevali. Vse, česar koli se je lotevala,

je imelo svoj konec, le zadeva s pašnikom na planinah se je še vedno vlekla. Poleti ni bilo časa za dreganje in posredovanje, zato je bilo treba čakati.

Preden pa se je jesen utegnila posloviti, je bila rešena tudi ta zadeva. Nekega dne je Ložekar po tridnevem popivanju v Dobrih prikolovratih v Jamnico. Že sredi vasi je začel vpiti: "Tri dni pa oleja ni, Obertave je kupil planino..."

Jamnica je začela odgovarjati iz tisoč ust:

"Obertave je kupil planino."

Iznenadenje je bilo tako silno, da je šele čez nekaj časa kriknilo v svet presenečenje, bolestno vprašanje:

"Za božjodel, čemu pa bo Obertavcu planina..."

Novica, ki jo je prvi razširil Ložekar, pa je odgovarjala:

"Kupil je ves svet, kjer se zdaj seka, in z njim vred tudi pašnike na vrhu..."

"Vseh tisoč jehov..."

"Da, vseh tisoč jehov..."

(Dalje prihodnjič)

Razne zanimivosti

Severni medved je povprečno trikrat tako težak kot lev. Oči kačjih pastirjev imajo 30 tisoč majhnih plošč (facett), ki jim dajejo tako dober vid.

Mesto Damask nazivljajo arabski geografi "materino znamenje na licu sveta," "perje pavov iz paradiza," "ogrica lepote." Po pripovedki orientalskih kristjanov je Bog tu napravil Adama iz rdeče zemlje.

VISJI TOVARNI TARIFI SO ODOBRENI

WASHINGTON, 12. maja. — Vrhovno sodišče je danes odobrilo obširno zvišanje železniških tovornih pristojbin, katere je meddržavna trgovska komisija odredila že leta 1945. Proti odredbi je vodilo oster boj devet severnih držav, šest severnih držav, šest severnih držav in 33 zapadnih železnic.

Ženske v rokoborbi

Nocoj se bo ljubiteljem rokoborbe zopet nudilo mnogo zabave in užitka, ko se bodo v Centralni orožarni spoprijele ženske-rokoborke. Violet Valentine, ki je čampionka rokoborbe v Novi Angliji, se bo pomerila z Nell Stewart, ki prihaja iz toplega juga. Dvakrat v tej sezoni se je imelo priliko videti ženske v rokoborbi na programih, ki jih prireja promotor J. Ganson in obakrat je izšla kot

zmagovalka Mildred Burke. Miss Valentine, ki je vzlic svojemu poklicu zelo prikupne zunanosti, si je pridobila celo vrsto zmag v tekmah ob vzhodni obali, dočim se smatra Nell kot najboljšo rokoborko ob Mason-Dixon meji. To bo njiju prvi nastop v Clevelandu in zmagovalka bo imela priliko spoprijeti se enkrat pozneje z čampionko Burke. Na drugem delu programa se bosta pomerila Frank Sexton, ki nosi čampionstvo American Wrestling Association, in Bobby Burns iz Chicago.

NEMŠKA HARMONIKA

naprodaj. Cena \$30.

Zglasite se na

12614 Lancelot Ave.

OPREMLJENO SOBO

se odda v našem moškemu ali ženski. Vse nanovo dekorirano in snažno. Vpraša se na

805 E. 93 St.

spodaj, južno od St. Clair Ave.

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALI KOT NOVI,

ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši

prvo vrsto delo.

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

VAŽNO NAZNAVJE

DELNIČARJEM

Tem potom se uradno pozivlja na DELNIŠKO SEJO slovenske THE NORTH AMERICAN BANK CO., katera se bo vršila v CETERTEK 15. MAJA v spodnji dvorani SND na 6417 St. Clair Ave., ob 8. uri zvečer.

V ta namen so bila poslana pisma z razlogom in PROXY (pooblastilo) vsem delničarjem in delničarkam, da če bi se kdo ne mogel udeležiti seje, se lahko posluži PROXY.

Vse to je urejeno v smislu bančne uprave, da ima vsak delničar ali delničarka priliko, da se izrazi za ali proti.

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

KEKIC RECORD SHOP

sedaj na novemu naslovu 6303 St. Clair Ave.

IMAMO VSAKOVRSNE SLOVENSKE, HRVATSKE IN

POPULARNE PLOSČE—POLKE, VALČKE ITD.

Odpri dnevno od 10. zj. do 9. zv.

Martha Kekić, lastnica

PARKVIEW RESTAVRACIJA

JE SEDAJ POD NOVIM VODSTVOM

7902 ST. CLAIR AVE.

Serviramo fina jedila po zmernih cenah

Odpri dnevno od 11. zj. do polnoči

EAMER'S RESTAURANT

742 East 185th Street - KE 1444

ZA FINE OBEDE IN DOMAČE PECIVO

OBIŠČITE NAŠO RESTAVRACIJO

Odpri dnevno od 6.30 zj. do 8.30 zv. Ob nedeljah od 10. zj. do 8. zv.

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO

proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM.

ITD., pokličite

JOHN ROŽANCE

v uradu EAST SHORE REALTY CO.—778 E. 185 St.

na uradu: IV 6561 — na domu: KE 3662

GORKOTA NA VROČO VODO

Snažno, zdravo, avtomatično

KOMPLETNO INŠTALIRANO

PLIN, OLJE ALI PREMOK

Imamo boilerje in radiatorje v zalogi

Toplo na graviteto ali s pihalnikom

INŠTALIRAJTE SEDAJ PREDNO

PRIDE SPOMLADANSKI NAVAL

36 mesecev za odplačila

Nobenega takojšnjega vplačila

Priporočamo se za povpraševanja izven mesta

MODERN HEATING CO.

19237 Malvern Ave. LAkewood 9288

Napravite Denar!

Večina mesarjev plača sedaj do štirikrat več za obrabljene maščobe. Obstaja pomanjkanje maščob in olja po vsem svetu. Vi temu lahko odpomorete, in obenem pomagate sebi.

Oddajte redno odrabljene maščobe

Dela za moške

AVTO MEHANIČ
DODGE—PLYMOUTH
Moderna in dobro razsvetljena popravilnica. Tedenska plača jamčena. Počitnice s plačo.
CANNING & CLANCEY INC.
14401 Euclid Ave.,
GL 5300

MOŠKI DOBE DELO

Sprejme se moške delavce, operatorje za male crane, starost 30 do 45; drugi šift; 48 ur na teden; dobra plača od ure.

OSBORN MFG. CO.
5401 Hamilton Ave.

Zemljišča

Dober nakup in investicija Poslopije s trgovskimi lokali in stanovanji, na prometnem križpotu na St. Clair Ave. Letni dohodek znaša \$5,400 in edine stroške imate z davki—\$459. letno in zavarovalnina. Cena \$38,500.
SAM SCHULTZ—GA 2520

ZA ENO DRUŽINO

7 SOB, GARAŽA; E. 154 ST.,
BLIZU SCHOOL AVE.
Lota 173x50.
Pokličite IV 1542 ali se zglasite na
15718 Calcutta Ave.

FARMA NAPRODAJ

na Dock Rd., prva farma na desni strani od Route 20. Hiša s 8 sobami; lep studenec in 5 akrov zemlje. Ko vidite, pokličite KE 0034.

Posluga

FORNEZE NA PREMOK popravimo po ceni in v takoj inštaliramo. Točna postrežba po zmernih cenah. WO 4315.

POPRAVITE vpuščajočo streho. Vsakovrstne strehe popravimo ali pa napravimo nove. Tudi klesarsko delo. — Leon Robbins Co., PR 6432—FA 7572.

POSEBNOST—Forneze čistimo in nanovo cementiramo ter preuredimo, za \$18.50. Popravimo in inštaliramo forneze vseh izdelkov na plin, olje in premog.—MI 7012—9407 Aetna Rd.

POPRAVIMO STREHE IN ŽLEBOVE

Točna postrežba.

ME 2714

Merjenje in cementna dela Kopljeno in spodizidano pod starimi hišami

DINATO CONSTRUCTION

CE 8025 — WA 2281

Iz tovarne do vas—Prihranite 50% na vsemu pohištvo. Tudi nanovo tapetiramo in popravimo pohištvo. Damo \$25 popusta za staro pohištvo. Mordus Furniture, 7020 St. Clair Ave.

STREHE IN HIŠE POPRAVIMO Prvo vrsto delo in najboljši material. Napravimo nove ali popravimo stare strehe. Pokličite nas za brezplačni pregled.

MA 5590

Fidelity Const. Co., Erie Bldg.

Razno

GOSTILNA

naprodaj na zapadni strani mesta. Je dobrodošlo prostori s stalnim dohodkom ter že dolgo časa obstoja. Električna oprema, stanovanje, s poslopijem ali brez; poleg Standard Proving Co.

5806 Clark Ave.

Prodaja se po lahkah pogojih.

Išče se stanovanje dveh ali treh sob, opremljene ali neopremljene; za tri odrasle osebe, v clevelandski slovenski naselbini. Kdor ima kaj primerne za oddati, naj blagovoli pusti naslov v uradu tega lista.

RADI ODHODA IZ MESTA prodaja lastnik grocerijo in mesnico v Euclidu.

Za dogovor pokličite

MATT F. INTIHAR

630 E. 222 St. — IV 2644

JOHN ZULICH INSURANCE

AGENCY

18115 Neff Rd., IV 4221

Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

SLOVENSKI PAR

ki želi živeti na deželi, dobi stanovanje v bližini Clevelanda. Delo lahko dobi v tamkajšnji naselbini; mora znati voziti avto. Naslov se poizve v uradu tega lista.

Dela za moške

Langston Slitter operator
PLAČA OD URE
Union Paper & Twine Co.
Zglasite se na
2344 Canal Rd.

TOVARNIŠKI DELAVCI

IN TEŽAKI

SHEET METAL WORKERS

PLAČA OD URE

STALNO DELO

BISHOP & BABCOCK

MFG. CO.

1285 E. 49 St.

ZA PREKLADANJE

TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče

E. 9th St. in Broadway

Plača 93½c na uro

Čas in pol za nad 8 ur

Zglasite se pri

Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.

E. 9th & Broadway

Dela za ženske

Stenografka izurjena — nekaj knjigovodstva. Stalno delo. Plača od ure. — FL 8010.

LEPOTIČARKA. Izvrstna "permanent waver" in "fingerwaver". Tedenska plača. — IV 7629.

Knjigovodkinja

stenografka

izurjena; tedenska plača in prilika za napredovanje

Amalgamated Steel Co.

7835 Broadway, MI 8700

PBX OPERATORICA

ZA MENJAJOČI SE ŠIFT; OD 7.

DO 3.; IN OD 3. DO 11.

Stalno delo.

Dobra plača

ST. LUKE'S HOSPITAL

JR. INVENTORY KLERKINJA

5 dni v tednu; 40 ur.

Dobra plača in prijetne delovne razmere.

BOWMAN PRODUCTS CO.

EX 7200

MR. CARPER

DVOJICA srednjih let ali oženjen veterani dobi službo v poletnem letovišču v bližini v zamenjavo za sobo in hrano. Tudi majhna plača. Mora biti zmogel splošnega dela. Stalno delo skozi celo leto. Pokličite EX 6212.

MIDDLE-AGED COUPLE or married veteran to work in a nearby summer resort in exchange for room and board. Small salary given. Must be an all-around man. Steady work all year. Call EX 6212.

Splošno delo v perilnici.

Plača od ure

Prijetne delovne razmere

Brookside Laundry

4408 DENISON AVE.

POMOČNICE ZA

URADNIŠKI

LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine.

Samo čedne, snažne in večje žene v starosti 20 do 39 let se naj prijavijo.

DOBRA PLAČA

Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

Soba 901

700 Prospect Ave.

\$1000 NAGRADE

The Ohio Bell Telephone Company bo plačala nagrado \$1,000 osebi, katera preskrbi informacije, ki bodo dovedle do aretacije in obsodbo katerikoli osebe, ki iz zlobe pokvarja kable The Ohio Bell Telephone Company.

DIAL 611 ALI POKLIČITE OPERATORICO

Vse zahteve za nagrado morajo biti predložene pri The Ohio Bell Telephone Company v teku 30 dneh po obsodbi.

Generalni poslovodja kompanijske družbe, nahajajoč se v Clevelandu je edini razsodnik v nesporazumu, ki bi nastal v zvezi z nagrado in z osebo ali osebami, ki so morebiti upravičene do dela iste. Njegova odločitev na katerikoli točki v zvezi z nagrado bo končno veljavna.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY